

Ruim

Ik ben me meer dan ooit bewust van de ruimte die ik inneem en de ruimte die ik anderen moet geven. Mijn sociale leven is beperkt. Ik kan niet meer gaan en staan waar ik wil. Die begrenzing maakt duidelijk hoe belangrijk bewegingsruimte is. Ik denk aan de mensen die weinig ruimte op deze wereld verwerven.

Anja Froeling ➤

**Persoonlijk
over
grenzen** 3

**Ruimte
van
het
Woord** 4

**Witte
vleugels,
zwarte
vleugels** 12

Taizé-viering 15

Colofon

Oke (Oegstgeester Kerkblad) is een uitgave van de Raad van Kerken Oegstgeest: Secr.: Jasper de Kogel, Carel Fabritiuslaan 27, 2343 SE Oegstgeest, tel. 515 52 26 e-mail: j.de.kogel@planet.nl

Redactie:

Arjan de Kok (voorzitter), Johan de Gier, Els van Leuken, Gerda Heslinga, Jochem Hemink, Ardi Warnar en Jacqueline van Arend-Koelman Secr.: Gerda Heslinga, tel. 517 07 00

Bezorgdienst:

Charlotte van Steijn (administratie) en Hans de Wilde (logistiek), e-mail: BezorgdienstOke@gmail.com.

Wilt u geen Oke ontvangen?

Geef dit door aan de bezorgdienst.

Postabonnementen:

Wil Kwestro, Begonialaan 14, 2343 XN, tel. 517 41 93, e-mail: johanwil.kwestro@casema.nl

Financiële administratie:

Jan Lanslots, Vincent van Goghlaan 2, 2343 RN, tel. 517 57 54, e-mail: jan.lanslots@ziggo.nl

Bankrelaties:

NL65 INGB 0005 8563 89 en
NL13 ABNA 0566 9422 40

Vormgeving en realisatie:

Grafisch Buro Versteegen Vormgeving, Leiden

Opplage:

8.800 exemplaren huis-aan-huisverspreiding.

Uw vrijwillige bijdrage is welkom, richtbedrag €30 per jaar.

Volgende nummer

Het volgende nummer van Oke verschijnt op **10 oktober 2020**. Kopij daarvoor inleveren uiterlijk op donderdag **24 september 2020** vóór 15.00 uur. Uitsluitend per e-mail, met vermelding van uw naam, telefoonnummer en voorkeur rubriek.

Inleveradres kopij en gegevens rooster diensten en vieringen:

e-mail: RedactieOke@gmail.com

Het daaropvolgende nummer verschijnt op **7 november 2020**.

Deze Oke wordt ook geplaatst op de website van de Raad van Kerken.

zie ook **Facebook.com/OegstgeesterKerkblad**

vervolg van pag. 1

Elke twee jaar maak ik met een groep vrouwen een bouwreis. We helpen huizen bouwen voor en met mensen die geen dak boven hun hoofd hebben. De laatste keer bouwden we in een kleine Tamilgemeenschap in Sri Lanka. Een vriendelijk dorpje waar jongens en meisjes in schooluniformen vrolijk op fietsen rondzwieren. Ruim een half uur van de bewoonde wereld, versholten achter het moeras.

Krap en heet

Gedurende de bouwweek werken we ons in het zweet, schouder aan schouder met de families die in de huizen gaan wonen. Tot nog toe woonden ze in hutjes die na de burgeroorlog als noodvoorziening zijn neergezet. De families leven er met elkaar in een heel kleine ruimte onder bloedhete golfplaten.

Ruimhartig in gastvrijheid

Er is weinig ruimte voor de Tamils. Ze vormen een minderheid in Sri Lanka en worden al decennialang onderdrukt. Sinds 2009 is er vrede, maar de situatie is er voor de Tamils niet beter op geworden. We werken dus met mensen die niet alleen hun dorp maar ook een nieuw leven opbouwen. Families die niks hebben, maar bijzonder ruimhartig zijn. Ik heb in mijn hele leven niet zoveel zoetigheid gegeten.

En toch weinig ruimdenkend

Als vrouwengroep zijn we eraan gewend

Van de redactie

Het thema van deze Oke is *Ruim*. De invulling van dit thema biedt ruimte in overvloed: bezinning over je eigen beperkte bewegingsruimte in deze coronatijd, over begrenzing van het reizen, over de ruimte van het Woord, over de ruimte voor diversiteit en gewoon de ruimte voor vieringen en diensten in het kerkgebouw. In verschillende artikelen komen deze aspecten van het thema naar voren. De redactie wenst u veel leesplezier!

NB: zie ook op pagina 16 'bezorgers gezocht'.

tijdens onze bouwreizen een bezienswaardigheid te zijn. We zijn grote, westerse vrouwen die zwaar mannenwerk doen. Dat past niet bij de rol die de Tamilvrouwen hebben. De traditionele cultuur is weinig ruimdenkend ten aanzien van vrouwen. Via de kinderen en ons werk leggen we contact met de vrouwen. Gedurende de week komen we steeds dichterbij.

Veel talent

Op onze laatste dag trakteren de vrouwen ons op thee. Alle meisjes en vrouwen uit het dorp zijn uitgenodigd. De mannen kijken op een afstandje toe. Eén van de meisjes brengt ons in vervoering met een prachtig dansoptreden. Ik zoek haar na de thee op en vertel haar dat ze een groot talent heeft. Dat ze een prachtvoorbeeld is voor de andere meisjes en vrouwen in het dorp. Ik hoop dat dit meisje haar ruimte pakt en haar plek vindt. In een ruimdenkende wereld zonder onderlinge veroordeling en vol respect en liefde.

Het thema van het nieuwe groene boekje is RUIM. Anja maakt deel uit van de werkgroep vorming van de Raad van Kerken Oegstgeest die het Groene Boekje elk jaar maakt. Het boekje bevat een divers programma vol bijzondere activiteiten waarmee de kerken van Oegstgeest inspireren, verdiepen en verbinden.

Activiteiten Raad van Kerken

Ondanks corona heeft de Werkgroep Vorming van de Raad van Kerken toch het zogenaamde Groene Boekje uitgebracht, met daarin de voorgenomen activiteiten voor het nieuwe seizoen. U heeft dit als het goed is inmiddels in uw brievenbus gekregen. Zo niet, dan kunt u altijd een exemplaar ophalen in het Dorpscentrum. Wij wensen u een inspirerend seizoen toe!

N.B. De middaggroep van Literatuur & Religie (pag. 9) start op **29 september**, niet 6 oktober.

Niet weggijken

Een tijd geleden was ik bij een dienst van de Nederlands Gereformeerde Kerk hier in Oegstgeest. Het was druk, veel gezinnen en jongeren, kleine kinderen ook, een gezellige boel zou je haast zeggen. Er werd mooi gemusiceerd en gezongen. En toen was het de beurt aan de voorganger met zijn preek.

Geen tijd om zelfgenoegzaam te zijn

Een zonnige zondagochtend, een volle kerk, en hij begon met iets te zeggen in de trant van onze zegeningen tellen en dankbaarheid. Ja, dat was wel zo, en ik zakte tevreden ietsje verder onderuit in mijn stoel. Maar plotseling zei hij heel iets anders, dat het helemaal geen tijd was om zelfgenoegzaam te zijn, dat wij het met elkaar misschien goed voor elkaar hadden, maar dat er een hele wereld was voor wie dat niet gold, en dat niet alleen ver weg maar ook dichtbij, in Nederland en zelfs in Oegstgeest. Natuurlijk konden we dankbaar zijn, maar dat was alleen maar echt en geldig als we tegelijkertijd de helpende hand uitstaken naar die anderen – of tenminste van het besef getuigden dat zij er ook waren en dat we hun misschien iets schuldig zijn.

God danken

Die voorganger had me echt te pakken, ik voelde me haast persoonlijk betrafd. Misschien is het daarom dat ik nog regelmatig denk aan het voorval, bijvoorbeeld wanneer ik onze premier hoor zeggen dat we hier welhaast in het gelukkigste land ter wereld wonen. En ja, in plaats van jezelf op de borst te kloppen en te zeggen: dat hebben we toch maar even goed gedaan, past het beter om bescheiden je dankbaarheid uit te spreken – of, zo-

als mijn moeder altijd zei: God op je blote knieën te danken. Toch?

De 'wereld' klopt op je deur

De eerste kanttekening hierbij is dat je beseft dat de er een wereld is buiten Nederland, en dat er daar met mensen verschrikkelijke dingen gebeuren en dat sommigen van hen op onze deur kloppen. Wat betekent dat voor ons? Betekent het überhaupt iets voor ons?

Niet weggijken...

En de tweede kanttekening is dat je beseft dat statistieken verhullen dat er ook in Nederland, en zelfs in Oegstgeest, veel niet goed gaat. Maar dat zien we niet, soms ook omdat we liever de andere kant op kijken. Dat komt, zegt Erik Borgman heel precies, in *Het Goede Leven* (26 juli 2020), omdat we liever geloven dat alles goed gaat. Om iets te noemen: Dat er kinderen thuis niet veilig zijn en veel leraren zich daar erge zorgen over maken, kwam naar buiten toen tijdens de coronacrisis de scholen werden gesloten. Dit maakt de bewering dat we een land zijn met de gelukkigste kinderen op aarde niet onwaar – de statistieken bewijzen het – maar wel gevaarlijk. Natuurlijk moeten we dankbaar zijn. Maar ...

Cor van Beuningen

Voorzitter Raad van Kerken Oegstgeest

Persoonlijk

Over grenzen

De meeste Nederlanders gingen deze zomer op vakantie in eigen land vanwege de coronacrisis. Wijzelf zijn met onze meiden naar Texel gegaan, terwijl we meestal naar het zuiden trekken met onze tent. Het voelde voor ons niet veilig genoeg om grenzen over te gaan, en we zijn binnen de grenzen van wat mogelijk was gebleven. Het is aanlokkelijk om hier verder op door te gaan, maar voor mij persoonlijk heeft het woord 'grenzen' een andere lading.

Enthousiast en vol ideeën heb ik van jongs af aan de neiging mezelf in te veel projecten tegelijk te storten (grenzeloos). Mijn hoofd wil regelmatig meer dan mijn lijf aankan. Wanneer ik met mijn wilskracht toch doorzet en lichamelijke signalen (grenzen) negeer, krijg ik stevast te maken met migraine en vastzittende spieren, die door een fysiotherapeut behandeld moeten worden. Herkent u dat?

Wat mij helpt, is om regelmatig ruimte te nemen voor stilte, bezinning en gewoonweg zijn met wat er is. Nadenken voor ik ergens 'ja' op zeg, afstand nemen van sommige mensen, anderen juist meer toelaten. Focussen op één project tegelijk, waardoor er meer uit mijn handen komt en mijn lichaam tegelijkertijd beter in balans is. Iemand zei eens tegen mij: Maartje, je moet een tuintje aanleggen om jezelf, met een hek eromheen. Jij bepaalt wanneer het hek dicht is en wanneer de tuin open is voor bezoek. Zij leerde mij mezelf te begrenzen, mijn energie te beheren, niet in de negatieve zin van het woord, maar juist positief: begrenzing zorgt voor kaders en binnen die kaders is er ruimte om te vliegen. **Maartje de Heij**

...in de ruimte van het Woord

In gesprek met pastoor Rochus Franken in de pastorie van de Joannes de Doperkerk te Katwijk, dat samen met zijn geboorteplaats Voorschoten, Wassenaar en Oegstgeest één grote Augustinusparochie vormt. Het was fijn om in dit gesprek elkaar beter te leren kennen en ook fijn dat ik u als lezer kennis kan laten maken met de ruime visie van deze man.

Jacqueline van Arend-Koelman

Vindt u het leuk om hier te wonen?

Ik woon graag in een pastorie, ben dat ook gewend en vind dat vooral heel logisch. Ik woon hier boven in een fijn appartement dat, nadat 16 jaar geleden de laatste bewoner in 2004 was vertrokken, voor mij is verbouwd. Er heerst hier een gezellige reuring en mijn twee Jack Russels zijn altijd dolblij als ik weer thuiskom.

Waar denkt u aan bij het woord ruim? Want 'ruim' is ook het thema van het Groene Boekje met het activiteitenprogramma van de Raad van Kerken voor het komende seizoen.

Bij het woord ruim denk ik zelf vooral aan de zee. Ver kijken met bij voorkeur helder weer. Omdat ik graag 'out of the box' denk, is dat weer een vorm van ruim kijken, nl. altijd kijken of we iets anders kunnen verzinnen over iets dat

speelt. Zoeken naar oplossing en verbinding. Dat levert ook nieuwe energie op. Veel vreugde heb ik ervaren in mijn vorige parochie met de maandelijkse gespreks-groepen die waren voortgekomen uit de Alpha. Dat is een in Engeland uit oecumene ontstane introductie cursus op het christelijke geloof en begint altijd met een gezamenlijke maaltijd. Dat alleen al werkt drempelverlagend en stimuleert groepsbinding. Na een korte inleiding volgt het groepsgesprek. Alle mensen zijn welkom om te leren, te lachen of te helpen en alle vragen mogen! Ik ben van mening dat de vijver nooit leeggeest is zoals weleens wordt verondersteld. Er zullen altijd nieuwe mensen, van jong tot oud, op zoek gaan naar verdieping en zich aanmelden. Zeker ook de groep van middelbare leeftijd, die wordt door de Katholieke Kerk een beetje vergeten, vind ik. Vooral de diepzinnige gesprekken vind ik nog steeds een verrijking, evenals het uitstekende contact dat ik altijd heb gehad met de plaatselijke dominees. Ik kijk ernaar uit dat hier ook op te bouwen. Gelovigen hebben elkaar nodig. De introductie van deze Alphacursus in Oegstgeest is één van mijn voornemens.

Hoe was uw studieloopbaan?

Ik ben altijd een idealist geweest. Na het Bonaventuracollege ben ik afgestudeerd in de rechten hier in Leiden. Een studie die me makkelijk af ging en een onbezorgde tijd waarin veel tijd over was om te praten met studenten over 'diepe' onderwerpen. Daar begon het al te borrelen. Ook de gesprekken met mijn franciscaner heerom, met wie ik veel op vakantie ben geweest, hebben mij ertoe gebracht een andere levenskeuze te maken. Zo kwam ik bij de eerste lichting van interne studenten op Vronesteyn, de priesteropleiding van het bisdom Rotterdam. Tussendoor heb ik nog anderhalf jaar als programmeur gewerkt voor Capgemini. Ook dat vormt een mens. Ik denk nog steeds terug aan de woorden van mijn vader die altijd vroeg: heb je er goed over nagedacht? Dan is het goed! Er kan namelijk heel veel en ik vind dat je vooral na moet denken over wat je zegt en hoe je het zegt. Dat is zo belangrijk.

Hoe heeft u de afgelopen coronaperiode ervaren?

We komen nu een beetje los uit deze zeer beperkende periode en dat is een lastige start voor een nieuwe job. Contacten hebben en maken is zo essentieel. Gelukkig kon de parochie verbinding aanbieden via de livestreamuitzendingen van de H. Mis. Dat bracht echt uitkomst. Zeer verheugend daarbij is de grote hoeveelheid 'nakijkers' die op andere tijdstippen alsnog de woorden tot zich wilden nemen. Zo bereik je onverwacht heel veel meer mensen. De livestream zal ook na de versoepeling gecontinueerd worden. Een positieve ontwikkeling, die voortkomt uit een netelige situatie waarin we beperkt worden in onze ruimte, zowel fysiek als mentaal. Zo kunnen we verschillen overbruggen door ruimhartig te blijven denken en spreken.

Leg mij eens uit...

Hoe kunnen we als christenen iets van zingeving overbrengen aan de samenleving?

Zinzoekers zijn we allemaal

De westerse mens is voor zingeving op zichzelf aangewezen. Het is volledig aan ons te bepalen welke waarden je omarmt. Je wilt dingen ondernemen die er toe doen en een rijk, en een voor jou in relatie tot anderen betekenisvol leven leiden. Meestal komt zingeving ter sprake op het moment dat het leven niet meer vanzelf spreekt. Vaak zijn dat niet de gemakkelijkste momenten. We worden stil gezet en ervaren geen zin. Het is hét moment dat de zoektocht naar zingeving opnieuw begint en levensvragen ontstaan. Hoe nu verder? Doe ik de goede dingen? Leef ik het leven dat ik wil? Waardoor laat ik me leiden? Juist het opnieuw stellen van deze vragen brengt ons verder op weg naar zelfrealisatie. De relatie is daarvoor cruciaal. In aanwezigheid van de ander kan er zich iets bij jou voltrekken wat je in je eentje niet kunt ervaren. 'Waar twee of drie in mijn naam aanwezig zijn, ben ik in hun midden', zei Jezus.

Zinervaring

Het spirituele principe kan alleen binnen de relatie aanwezig zijn. Hans Alma spreekt in haar boek 'Verlangen naar zin' over *zinervaring*. Alles heeft bij zingeving met ervaring en beleving te maken. Het zijn vaak 'de kleine dingen die ertoe doen'. Als je het naar je zin hebt tijdens het wandelen, je werk, in een gesprek, als je je verhaalt vertelt. 'De mens is niet op zoek naar zingeving, maar de ervaring van levend te zijn'. (Joseph Campbell)

Alle zintuigen doen mee

Zelf heb ik ontdekt dat het vooral een lichamelijke en zintuiglijke ervaring is. Het geeft energie, blijdschap, een volaan gevoel, tinteling in het lichaam. Als je langs het strand loopt, de wind om je oren voelt en hoort, het zout op

Gerrie Kooijman,
pastoraal werker
van de Vrijzinnigen
Protestanten

legt uit

je huid ruikt en proeft, de weidsheid ziet. Alle zintuigen doen mee. Bijzondere, overstijgende momenten die we beleven in het alledaagse ook in relatie met kunst, cultuur, muziek én geloof. Eenzelfde beleving overkomt ons tijdens een meditatie of een viering, waarin we contact maken met een werkelijkheid die groter is dan wijzelf. De waarden die binnen de christelijke traditie altijd van betekenis zijn geweest dragen blijvend bij aan zingeving in onze samenleving. Het behoren tot een gemeenschap, de zorg voor elkaar, voor de ziel, voor de aarde, de rituelen, de bijbelse verhalen. Er valt een parallel te zien met de vier pijlers van zingeving van Emily Smith in haar boek 'De kracht van betekenis'. Het gevoel ergens bij te horen, een doel hebben om voor te leven, een besef van verbondenheid met een grotere werkelijkheid en het verhaal dat je jezelf vertelt over jezelf.

Zingeving is actueel

Er verschijnt veel lezenswaardige literatuur en het komend seizoen is er vanuit de AVP en PGO een drieluik over Zingeving in Oegstgeest. Hans Alma verzorgt een lezing over haar boek 'Het verlangen naar zin', de zoektocht naar resonantie in de wereld. Wat is het zinvol om met elkaar in gesprek te gaan over wat ons zin geeft in het leven zonder de behoefte te voelen de ander te overtuigen.

Mijn vraag voor de volgende OKe:
Zingeving heeft alles met het aardse en alledaagse te maken. Wat vind jij?

Koren in tijden van corona

Zodra we weer mochten vieren en op gepaste afstand in de kerk konden zitten, gingen ook de koren zich bezinnen op de mogelijkheid om hun muzikale bijdrage te leveren. Zowel het Gemengd koor als de Schola hebben in beperkte bezetting al een aantal zondagsvieringen opgeluisterd. Fijn om weer te genieten van hun mooie zang. Het Dameskoor gaat voorlopig nog niet beginnen, maar heeft al wel even 'droog' geoefend in de pastoriertuin. Wanneer er geen koor is, zingt cantor Véronique Hermans, met begeleiding van organist Huibert Heukensveldt Jansen.

Els van Leuken

Foto's: Peter Winnubst, Erik Flikkenschild, Jan de Laat

Corona en collecte, herinnering

Sinds half maart kan er niet meer gecollecteerd worden in onze kerk. Aanvankelijk omdat er geen vieringen gehouden mochten worden, daarna vanwege de halvemeterafstandregel. U zult begrijpen dat dit invloed heeft op de inkomsten, die noodzakelijk zijn om het pastoraat en de nodige voorzieningen te financieren. Daarom vragen wij u dringend om – ook wanneer u (nog) niet naar de viering komt – voor de collecte te doneren via Givt of door een over-

making op de rekening van H. Willibrord: NL45 INGB 0000 0739 00 of NL95 RABO 0138 4040 19. Ook kunt u nog steeds een bijdrage overmaken o.v.v. 'extra gift corona'. Givt is eenvoudig te installeren op uw mobiele telefoon. Wanneer u de app opent kiest u een bedrag en vervolgens de lijst van goede doelen. Daar kiest u bij Kerk voor Augustinus Parochie Oegstgeest. Tot slot klikt u op 'Geven' en 'Klaar'.

Els van Leuken

Eerste Heilige Communie

Na overleg met de ouders van de vijf kinderen die dit jaar opgaan voor hun Eerste Heilige Communie is besloten om die dit jaar toch door te laten gaan. De Eerste Heilige Communie zal als extra viering in de middag plaatsvinden, op zondag 27 september. Vanwege de huidige omstandigheden wordt alleen de familie van de kinderen uitgenodigd; het wordt dus geen 'parochiefeest', helaas.

Diaken Peter Winnubst

R.K. Parochie H. Augustinus - Parochiekern H. Willibrord

Rhijngerstraatweg 35, 2341 BR Oegstgeest, tel. 517 53 04, e-mail: pastorie@willibrordoegstgeest.nl

Pastoraal team: pastoor R. Franken, tel. 402 9402/889 5138, e-mail: rochusfranken@outlook.com, diaken G. Brink, tel. 06 30 78 03 64, e-mail: diakenbrink@gmail.com, diaken P.M. Winnubst, tel. 06 24 43 45 16, e-mail: pmwinnubst@gmail.com, kapelaan B. Plavčić, tel. 06 43 51 45 95, e-mail: borisplavcic@hotmail.com

Beheercommissie: Elly Eilers, e-mail: keilers@casema.nl
Pastoraatgroep: tel. 071 - 517 47 99, e-mail: vanleukenels@gmail.com
Gastvrouwen in de pastorie: ma, di, do 9.00 - 12.00 uur.
Secretariaat: Charlotte van Steijn (ma-, di- en do-ochtend)
Bankrekeningen: misintenties: NL66 INGB 0000 1550 99, kerkbijdrage: NL45 INGB 0000 0739 00 en NL95 RABO 0138 4020 19, diaconie: NL06 RABO 0138 4000 32

www.willibrordoegstgeest.nl

Beste broeders en zusters, goedemorgen!

De pandemie heeft de moeilijke situatie van de armen blootgelegd en de grote ongelijkheid die heerst in de wereld. Het virus, dat geen onderscheid des persoons maakt, heeft op zijn verwoestende weg grote ongelijkheid en discriminatie gevonden. En het virus heeft die dingen verergerd! Het antwoord op de pandemie moet daarom tweeledig zijn. Aan de ene kant is het noodzakelijk dat er een geneesmiddel wordt gevonden voor een klein maar ernstig virus dat de hele wereld op de knieën krijgt. Aan de andere kant moeten we een groot virus genezen, dat van het sociale onrecht, van ongelijke kansen, van uitsluiting en van gebrek aan bescherming voor de allerzwaksten. Voor dit dubbele antwoord

van genezing is een keuze nodig die, volgens het Evangelie, niet mag ontbreken: de voorkeursoptie voor de armen (vgl. Evangelii gaudium, 195). En dit is geen politieke optie en ook geen ideologische optie van partijen. De voorkeursoptie voor de armen staat centraal in het Evangelie. De eerste die die keuze maakte, was Jezus; we hebben Hem gehoord in de passage uit de Brief aan de Korintiërs die aan het begin werd voorgelezen. Hij, die rijk was, heeft zich arm gemaakt om ons te verrijken. Hij heeft zich tot een van ons gemaakt en daarom staat deze optie centraal in het Evangelie en in Jezus' verkondiging. Christus zelf, die God is, heeft zich van

alles ontdaan en zich gelijk gemaakt aan de mensen. Hij heeft niet gekozen voor een leven vol privileges, maar voor het leven van een dienaar (vgl. Fil. 2,6-7). Hij maakte zichzelf klein door van zichzelf een dienaar te maken.

Bron: Katholiek Nieuwsblad.

Paus Franciscus, 19 augustus

Wij gedenken...

...Petronella
Margaretha Catharina
(Nelly) van
Veen-Zandbergen,

weduwe van Cornelis Petrus van Veen, moeder en (over)grootmoeder. Nelly werd op 6 november 1931 in Rijsburg geboren en overleed op 7 juli in Katwijk. De uitvaartdienst vond plaats op dinsdag 14 juli in de H. Willibrordkerk, waarna Nelly is begraven op het parochiekerkhof. Bijzonder was dat zij per koets werd overgebracht van Rijsburg naar Oegstgeest.

Foto: Peter Winnubst

...Petrus Cornelis
(Peter) Grundeken,

echtgenoot, vader en opa. Peter werd op 16 juni 1950 in Wassenaar geboren en overleed op 15 juli. De uitvaartdienst vond plaats op

Mogen deze lieve
doden rusten in Gods
licht en vrede.

dinsdag 21 juli in de H. Willibrordkerk, waarna Peter begeleid is naar zijn laatste rustplaats op het parochiekerkhof.

...Th. J. J. (Theo) Essers, vader en opa. Theo werd in Den Haag geboren op 24 september 1943 en overleed op 1 augustus. Theo heeft zijn lichaam ter beschikking gesteld van de wetenschap.

Gedoopt

Op zondag 16 augustus heeft diaken Peter Winnubst de kleine Sven gedoopt.

Dat hij moge opgroeien
tot een blijde en gelovige christen.

Tour of Faith

In het bisdom is *Tour of Faith* de maandelijkse jongerenontmoeting voor jongeren (16-30 jaar) uit parochies met de bisschop. In het komende seizoen worden de bijeenkomsten elke laatste zondag van de maand gehouden. De eucharistieviering begint om 15.00 uur. Het programma eindigt met een gezamenlijke (brood)maaltijd rond 18.30 uur. Vanaf oktober kunnen parochies jongeren uitnodigen voor de *Tour of Faith* op de laatste zondag van de maand. Alle data staan op de agenda op de bisdomwebsite.

Aanmelding: via een mail aan de diocesaan jongerenwerker Desiree Bühler of via de whatsapp-groep van het jongerenpastoraat. (@JongerenpastoraatbisdomRotterdam) **Bron:** Bisdom Rotterdam

Startzondag 4 oktober: het goede leven

Vanwege het afscheid van ds. Aart Verburg is de startzondag dit jaar op zondag 4 oktober. Die dag gaan we van start met het nieuwe seizoen. We beginnen met een feestelijke dienst rond het landelijke thema van de PKN dit jaar: Het goede leven. Momenteel werken verschillende taakgroepen aan een inspirerende dienst, waarin ook de nieuwe pastorale teams aan je zullen worden voorgesteld. Om 10.00 uur ben je welkom in de dienst in de Regenboogkerk (een maximum van 60 pers.) of kun je die volgen via kerkdienstgemist.nl.

Na afloop is er een kort **binnenprogramma** van 11.15 - 11.45 uur in de Regenboogkerk, dat eveneens te volgen is via internet. Het thema 'het goede leven' gaat niet alleen over een leven van genieten maar ook om leven met verantwoordelijkheid voor de omgeving waarin we leven. De diaconie brengt het nieuw te steunen project voor onderwijs aan werkende kinderen in Bogotá over het voetlicht, de nieuwe organist Leonard Seeleman vertelt over de rol van muziek in het goede leven en Eveline

Mus neemt ons vanuit haar vak als dierenarts op een inspirerende manier mee in de dilemma's waar we als mensen voor staan met betrekking tot dieren.

Daarnaast is er een **buitenprogramma**. Je kunt vanaf 11.15/30 uur tot ongeveer 13.00 uur terecht op het landgoed Kasteel Oud Poelgeest. De ondertitel van het thema *het goede leven is bloeien in Gods licht*. Daarom gaan we op deze gedenkdag van

Franciscus de natuur in.

Vanwege de maatregelen tegen verspreiding van corona is er een tocht uitgezet waarbij kleine groepjes van 3-4 personen met

een kaartje langs bijzondere plekken op het landgoed kunnen lopen. Daar zal een IVN-gids zijn of haar kennis delen over de natuur en de historie van het landgoed. Startpunt is de ingang van Oud Poelgeest. Daar vangen we je op vanaf 11.15 - 11.30 uur. Opgave noodzakelijk via de website (onder startzondag) of via tel.: 06 - 19 19 48 04 (ds. Iris van der Heul). *Het wordt zeer op prijs gesteld als je deelname aan de wandeling kenbaar maakt voor 26 september i.v.m. de inzet van de gidsen.*

Nieuws van de Taakgroep Diaconaat & Zending

De afgelopen vier jaar hebben we twee projecten in Afrika gesteund. Het straatkinderenproject in Oeganda van Kerk in Actie en het werk dat ds. Gert van de Pol en zijn vrouw Rienke, verpleegkundige, op pastoraal en medisch gebied, namens de GZB in Malawi verrichten. Wij danken u hartelijk voor de steun die wij via uw bijdragen konden geven aan deze beide bestemmingen! Vanaf a.s. september zal de Taakgroep Diaconaat & Zending een project van Kerk in Actie in Latijns-Amerika centraal stellen. Het gaat om onderwijs voor werkende kinderen en jongeren in Bogotá, Colombia. Als je door de sloppenwijken van Bogotá loopt, zie je talloze kinderen werken op de markt of in het vuilnis. Maar liefst 1,5 miljoen kinderen moeten werken in Colombia. Ze doen zwaar en gevaarlijk werk en maken lange dagen. Bovendien groeien ze vaak op in een omgeving met veel geweld en drugsgebruik.

Stichting Kleine Arbeider is een bevlogen organisatie die onderwijs biedt aan deze kinderen en hen weerbaar maakt om hun kansen op een betere toekomst te vergroten. Wekelijks krijgen 60 kinderen hier een vaktraining. Ook ouders en vooral tienermoeders worden ondersteund. Met onze aandacht en bijdragen kunnen wij meehelpen om het leven van kinderen en jongeren in de knel te verbeteren.

De komende tijd zullen wij u regelmatig over dit werk berichten.

Martine Delver,
diaken ZWO

Afscheid in coronatijd

Op het moment dat ik dit stukje schrijf is het nog 8 dagen vóór het afscheid op 5 en 6 september. Ik kan nog niet reageren op hoe ik het afscheid heb beleefd. Dat komt later nog. Maar de plannen die in de voorgaande Oke's hebben gestaan beloofden heel veel moois!

De afscheidscommissie had al plannen gemaakt voor er sprake was van het coronavirus. Na half maart moesten de plannen drastisch worden aangepast. Daar is hard aan gewerkt – zoveel heb ik wel opgevangen in de wandelgangen! Daar was ik op voorhand al van onder de indruk en dankbaar voor.

Het was niet mogelijk om een 'klassieke' afscheidsreceptie te houden. Geen rij met wachtenden en dan een handje schudden en die twee zinnen zeggen die je in je hoofd hebt gerepeteerd... Ik heb achteraf spijt dat ik niet alles wat gezegd is heb kunnen onthouden. In plaats daarvan heb ik vanaf eind juli ruim 100 afscheidsbezoeken gebracht. Met name bij mensen met wie ik wat intensiever te maken heb gehad. Eerlijk gezegd vond ik dat ook een héél plezierige manier om afscheid te nemen. Het waren mooie gesprekken die meer de verbondenheid deden voelen dan het afscheid. Wat hebben we veel meegemaakt in die tien jaar dat ik dominee was in de PGO. Dat dat allemaal paste binnen die tien jaar... En aan de andere kant; zoveel herinner je je nog zo goed

dat het lijkt alsof het vorige week of vorige maand was dat we het beleefden.

Dat de commissie besloot om naast het afscheid van de PGO ook het 40-jarig ambtsjubileum mee te nemen in de plannen, vond ik ook bijzonder. Zo kwamen de Zending, het HKI (Hendrik Kraemer Instituut) en Indonesië ook mooi in het vizier. Dat is voor mij ook altijd heel nauw met Oegstgeest verbonden geweest. Dankzij mijn verbintenis met de PGO, die al dateert van 1995, kon ik dominee blijven tijdens mijn docentschap aan het HKI. Ik ben de Protestantse Gemeente te Oegstgeest oprecht dankbaar dat ik de gelegenheid kreeg om predikant te blijven en de laatste tien jaar

zelfs jullie gemeente-predikant mocht zijn.

De plannen voor na het emeritaat: een paar reizen gaan niet door en een langer verblijf (paar maanden) in Indonesië is uitgesteld tot september 2021. Nu eerst

boeken opruimen en werken aan mijn 'afscheidscadeautje' voor Oegstgeest. De meditatieve gedachten die ik door de jaren heen had bij de ramen van de Groene Kerk (ik preekte erover in een dienst op 2 augustus aan de hand van foto's die Mart Binnendijk had gemaakt) worden uitgewerkt in een brochure. Daar hoort u nog wel van. En zoals ik mijmerde bij die ramen zo was het: we trokken tien jaar samen op onder de hoede van de Eeuwige. Dat was mooi!

Ds. Aart Verburg

Foto: Mart Binnendijk

Themabijeenkomst in de Regenboogkerk: Gevoelens van rouw

Als je een dierbare verliest kunnen heftige gevoelens je overspoelen. Gevoelens van intens verdriet, boosheid, teleurstelling maar ook opluchting, liefde of juist onverschilligheid of wanhoop. Je kunt enorm schrikken van de intensiteit van deze gevoelens, verward raken door de tegenstrijdigheid ervan en jezelf soms niet meer terug kennen. Toch is dit heel normaal als je een groot verlies meemaakt.

Iedereen die een dierbare mist is welkom bij de themabijeenkomst over gevoelens van rouw op donderdagmiddag 29 oktober. De middag wordt begeleid door ds. Iris van der Heul van de Protestantse Gemeente Oegstgeest samen met Nelleke van der Oord van Humanitas *Steun bij verlies* en vindt plaats in de **kerkzaal van de Regenboogkerk (zie NB.)** van 15.00 – 17.00 uur. Binnenlopen kan vanaf 14.45 uur en er is, indien mogelijk, een afsluitend gezamenlijk drankje. In verband met coronamaatre-

gelen, zoals voldoende afstand houden, is vooraf aanmelden noodzakelijk. We zorgen voor een veilige omgeving. Toegang is gratis.

Tijdens de bijeenkomst komen de verschillende gevoelens die bij rouw kunnen horen aan bod en welke je hiervan herkent in je eigen rouw, evenals de hindernissen die er zijn om deze emoties te kunnen en mogen voelen. Er zal ook besproken worden in hoeverre er verschillen zijn tussen vrouwen en mannen. Er is ruimte om het eigen verhaal rondom de rouwgevoelens te delen in kleine groepjes.

Meer info/aanmelding: ds. Iris van der Heul, tel. 06 - 19 19 48 04, of ds.i.vanderheul@pgoegstgeest.nl.

NB.: in het Groene Boekje staat vermeld dat deze bijeenkomst in het Dorpscentrum zal plaatsvinden, maar deze is dus in de kerkzaal van de Regenboogkerk.

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

Kerkenraad: Voorzitter: M. (Marien) den Boer, Korenbloemlaan 45, 2343 VB Oegstgeest, tel. 06 - 41 36 82 46, voorzitterkr@pgoegstgeest.nl
Scriba: mw. M. (Mirjam) Huizer, tel. 06 - 44 04 80 19, scribapgo@pgoegstgeest.nl
corr. adres: zie kerkelijk bureau
Bankrekeningnummers Prot. Gem. Oegstgeest:
NL17 INGB 0002 3412 94: PGO
NL94 INGB 0005 5235 45: Zending
NL87 INGB 0000 3734 56: Diaconie
NL96 INGB 0002 4050 56: WereldDiaconaat

KERKELIJK BUREAU

Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest.
Telefoon: 517 54 98.
E-mail: kerkelijkbureau@pgoegstgeest.nl
Administratie en reservering / verhuur van zalen in Regenboogkerk, Groene Kerk en Willibrords Erf.
Bezoek alleen na afspraak via telefoon of e-mail, zie boven.
Ledenadministratie.
E-mail: ledenadministratie@pgoegstgeest.nl; bezoek mogelijk op dinsdag van 10 - 12 uur.

GEBOUWEN

Regenboogkerk:
Mauritslaan 12,
tel. 517 52 05

Groene Kerk:
Haarlemmerstraatweg 6,
tel. 517 54 98

Willibrords Erf:
Haarlemmerstraatweg 6,
tel. 517 54 98

PASTORALE SECTIES

SECTIE ZUID-OOST
Predikant: ds. I.E. (Iris) van der Heul
Simon Vestdijcklaan 14, 2343 KV Oegstgeest
tel.: 06 - 19 19 48 04,
e-mail: ds.i.vanderheul@pgoegstgeest.nl

SECTIE NOORD-WEST
Predikant: ds. R.C. (Rian) Veldman
Martinus Houttuynhof 73, 2341 PP Oegstgeest
tel.: 06 - 14 27 30 13,
e-mail: ds.r.veldman@pgoegstgeest.nl

www.pgoegstgeest.nl

Pastoraat: zorg voor elkaar

Per september 2020 is er in de Protestantse Gemeente Oegstgeest een nieuwe situatie ontstaan. De afgelopen jaren was de PGO één gemeente, met twee kerken en drie predikanten. Predikanten en vrijwilligers met een pastorale taak hadden de verantwoordelijkheid voor een eigen deel van de gemeente (sectie) met ieder een eigen manier van werken. Met het vertrek van ds. Aart Verburg gaat de PGO verder als een gemeente met twee predikanten. Dat vroeg om een herbezinning op de zorg voor elkaar zoals die nu is georganiseerd.

Nieuwe grenzen en structuur

De drie secties Noord, West en Oost zijn vanaf september opnieuw ingedeeld in twee secties en zullen respectievelijk Zuid-Oost en Noord-West heten. In Noord-West is Rian Veldman de aangewezen predikant, in Zuid-Oost Iris van der Heul. Bij crisispastoraat, stervensbegeleiding en uitvaarten kan met hen contact

worden opgenomen. In de nieuwe opzet ligt de nadruk op **onderling pastoraat**. Pastoraat is immers niet voorbehouden aan de predikanten, ouderlingen en contactpersonen, maar ligt bij alle leden van de (geloofs)gemeenschap.

Wat is onderling pastoraat?

Dr. Reijer de Vries (universitair docent pastoraat aan de PthU) deed intensief onderzoek naar onderling pastoraat in verschillende protestantse gemeenten en kwam tot de volgende omschrijving: *gemeenteleden die in het alledaagse leven, persoonlijk of in groepsverband, pastoraal en liefdevol omzien naar elkaar en naar anderen die dat behoeven, in de vorm van een gesprek, praktische hulp of een gebaar van meeleven, met als doel elkaar op te bouwen in geloof, hoop en liefde.*

Onderling pastoraat gebeurt al heel veel in onze gemeente op een spontane manier. Het vormt het cement van onze

geloofsgemeenschap. De vraag is nu hoe wij gemeenteleden te inspireren en de organisatie zo vormgeven dat zoveel mogelijk mensen in onze gemeenschap elkaar opbouwen in geloof, hoop en liefde, door onderling pastoraat.

Teams: persoonlijk onderling pastoraat

We stellen voor op basis van energie en talent in teams te werken, die elk een coördinator als aanspreekpunt hebben. De teams zijn georganiseerd naar taak: van verjaardagskaarten rondbrengen tot ouderenbezoek.

U vindt meer informatie op onze website www.pgoegstgeest.nl. Daar vindt u ook een aanmeldformulier.

NB: PGO-leden hebben deze info ook per mail of per brief ontvangen.

Op startzondag 4 oktober worden de nieuwe teams voorgesteld aan de gemeente.

Ds. Iris van der Heul, ds. Rian Veldman

Uit de Kerkenraad

Marien den Boer, voorzitter Kerkenraad

Afscheid Cor de Jong

Op zondag 27 september zal onze huidige organist Cor de Jong zijn laatste dienst spelen als organist van de PGO. We nemen dan afscheid van Cor omdat hij de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt. Cor was en is met hart en ziel organist in de kerk en stemde de keuze van zijn orgel- en pianowerken altijd zeer fijngevoelig af op de liturgie. Een kerkmusicus in hart en nieren. We zijn intens dankbaar voor zijn enorme inzet, in het bijzonder tijdens het afgelopen half jaar waarin we door de coronamaatregelen op zo'n totaal andere manier liturgie moesten vieren. Cor is niet alleen een begenadigd organist en kerkmusicus, maar ook zeer regelmatig voorzanger en pianist. Bovendien was hij betrokken bij de opnamen van de liederen op de zaterdagen. We zijn dankbaar voor zijn enorme betrokkenheid bij de voortgang van de liturgie in deze moeilijke tijden.

Verwelkoming Leonard Seeleman

Al eerder heeft u kunnen lezen dat de Kerkenraad na een zorgvuldige selectieprocedure Leonard Seeleman heeft benoemd als de nieuwe organist van de PGO. Leonard Seeleman (1997) volgde vanaf zijn achtste levensjaar pianolessen bij Koos van Strien en Gert J. Hans. Van 2012 tot 2017 studeerde hij orgel bij John Propitius te Driebergen. In deze periode kwam zijn muzikaliteit tot volle ontplooiing en ontwikkelde hij zijn repertoire zowel in de breedte als in de diepte. Sinds 2017 studeert hij orgel aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag bij Jos van der Kooy, en piano en koördirectie bij Gert J. Hans. Daarnaast studeert hij Bestuurskunde aan de Universiteit Leiden. Leonard is als organist verbonden aan een drietal gemeenten en begeleider van diverse koren. Hij was tot voor kort tweede organist van de Westerkerk te Amsterdam en zal per 1 oktober eerste organist van de PGO zijn. Op startzondag 4 oktober zal hij in de bediening worden gesteld. Aansluitend aan de dienst zal hij zichzelf kort voorstellen. In de volgende Oke zullen we een uitgebreidere introductie van onze nieuwe organist schrijven. We heten Leonard nogmaals van harte welkom en zien uit naar een inspirerende samenwerking in deze bijzondere omstandigheden.

COLLECTEN

Tekst : Maureen van den Brink

13 september – Jeugdwerk: Kliederkerk geeft onze kerk weer hoop

Collecteer mee om kliederkerk te laten groeien, zodat op steeds meer plaatsen mensen van verschillende generaties samen creatief aan de slag gaan met bijbelverhalen om samen in het voetspoor van Jezus te gaan.

20 september – Zending: Bouw de kerk in Syrië weer op

De jarenlange burgeroorlog in Syrië heeft diepe sporen nagelaten. De kerk biedt hulp aan mensen die zijn getroffen door geweld of moesten vluchten. In regio's waar mensen voorzichtig terugkeren, helpt ze bij het herstel van kerkgebouwen, scholen, bejaardenhuizen en gemeenschapscentra.

27 september - Vredeswerk: Vrede verbindt verschil

In de Vredesweek collecteren we voor het Vredeswerk van de PKN. De PKN steunt de vredesinitiatieven van Kerk in Actie en PAX.

4 oktober – Kerk en Israël

Voor de Protestantse Kerk is de relatie met het volk Israël een essentieel element van de eigen identiteit. Kernwoord in de relatie is gesprek en ontmoeting, zowel binnen de gemeenten als naar buiten toe.

Wij gedenken...

8 juni	Jeannette Kreukniet-van Nek, 88 jaar
16 juni	Wilhelmina Bogaards - van Riet, 95 jaar
4 juli	Nannette Josephine Tiesema-de Lange, 67 jaar
15 juli	Arie Vijfvinkel, 92 jaar
16 juli	Albert Janse van Mantgem, 67 jaar
21 juli	Margaretha Christina de Bruin, 90 jaar
22 juli	Koen Terlouw, 81 jaar
26 juli	Johannes Kreukniet, 93 jaar

Zie voor de gedachtenis www.pgoegstgeest.nl

ACTIVITEITEN VRIJZINNIGE PROTESTANTEN

Religieus zonder godsdienst

Religieus zijn houdt in dat er een persoonlijk besef is van opgenomen te zijn in een groter geheel. Dat er een transcendente dimensie van de werkelijkheid is die de mens overstijgt, omgeeft en doordringt. Transcendentie verwijst voor religieus atheïsten echter niet naar een verticale bovennatuurlijke werkelijkheid. Het gaat bij hen om horizontale transcendentie in de ene werkelijkheid die er is. Voor hun persoonlijke spiritualiteit putten religieus atheïsten inspiratie uit die ene werkelijkheid. Spiritualiteit als grondhouding tegenover het leven en hoe dat geleefd zou moeten worden.

Mysterie en verwondering

Religieus atheïsten leggen de nadruk op verwondering en op het mysterie. Door de alledaagse werkelijkheid kun je gefascineerd en verwonderd raken. De werkelijkheid waaruit je bent voortgekomen, die je gebaard heeft, die heilig voor je is. Een werkelijkheid waardoor je je ook aangesproken kan voelen. Die iets van je vraagt en waaraan je actief wil deelnemen. Mysterie en verwondering worden ervaren als transcendentie, als iets dat je overkomt. Dat alles geldt ook voor godsdienst, daarom is godsdienst ook religieus, maar religieus-zijn is niet noodzakelijk verbonden met godsdienst, met een bovennatuurlijke werkelijkheid. De transcendente dimensie van de werkelijkheid kan daarom God genoemd worden, maar ook het mysterie of het heilige.

Het religieuze en de moraal

Volgens de Franse filosoof Luc Ferry vormt religie niet de grondslag, de basis, van de moraal. Het religieuze ligt voor hem in de toekomst, het is dat waar de moraal op uitloopt. Vandaar dat hij het religieuze een horizon noemt. Het gaat bij het religieuze om waarden waar we naar streven. Om de moraal, de ethiek, de naastenliefde. Die waarden zijn onderdeel van onze werkelijkheid, ze zijn algemeen geldig, ze hebben een vorm van heiligheid. Ze worden niet door ons gemaakt, ze worden door ons ontdekt. Waarden verbinden mensen, maar er is niets bovennatuurlijks aan. Het religieuze behoort tot de aard van de mens. Ieder mens heeft een 'antenne' voor transcendentie, als iets dat de mens overstijgt, verticaal of horizontaal. Het religieuze is het kloppende hart van onze cultuur. Het vervloeien van de grens tussen geloof en ongeloof is daarbij een kenmerk van onze hedendaagse samenleving.

Harm Bosscher

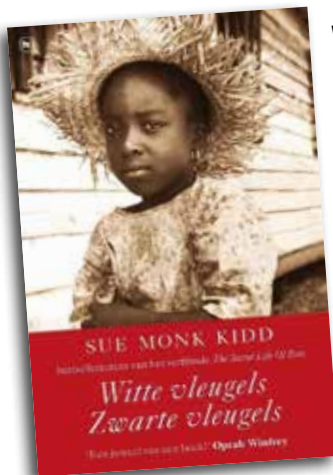
Uit 'God iets of niets' door Taede Smedes. Zijn uitgestelde lezing zal plaats vinden op zondag 27 september van 15.00 - 17 uur. in het Dorpscentrum, met 1½ meter afstand!

Aanmelding noodzakelijk bij Gerrie Kooijman-van Andel: gerriekooijman@planet.nl, tel. 06 - 18 39 26 04 of Iris van der Heul.

Vrijzinnige Protestantisten

Mw. Gerrie Kooijman-van Andel, **Pastoraal werker en Coördinator Activiteiten**, Prinses Irenelaan 19, 2341 TP Oegstgeest, 06-18392604, gerriekooijman@planet.nl, Mw. S. Nielen, **secretariële ondersteuning Pastoraat en Activiteiten**, Duinzichtstraat 13A, 2341 BW Oegstgeest, 071-5156187, snienel@xs4all.nl. Stichting Vrijzinnig-Protestanten Steunfonds heeft een ANBI-status. Graag uw vrijwillige bijdrage op: banknummer NL73 ABNA 0644 3486 15. E-mail: info@nieuwvrijzinnig.nl

www.nieuwvrijzinnig.nl

Witte vleugels, zwarte vleugels...

Witte zwanen, zwarte zwanen

Wie gaat er mee naar Engeland varen?

Engeland is gesloten, de sleutel is gebroken!

Is er dan geen smid in het land,
die de sleutel maken kan?

maar die moet je wel waarmaken, anders ligt het aan jou. Met als gevolg dat 'uren, dagen en weken aaneengeregen zijn door ijzerdraden van moeten.' (Psychologie magazine 08-2020)

Zwarte vleugels om weg te komen, weg te vliegen naar de vrijheid. Deze coronatijd geeft ook mij een beklemmend gevoel, een gevoel van angst. De maakbaarheid van het leven is ver te zoeken. Een stukje vrijheid moesten we opgeven. Onzekerheid speelt een grote rol. Wat is waarheid en waar is vrijheid? En toch is er altijd hoop. Wanneer je niet kunt samenkomen in de kerk kun je wel wandelen rond de Klinkerbergerplas en daar elkaar ontmoeten en bemoedigen. Wanneer je niet kunt zingen kun je nog wel praten en delen. Ooit hoorde ik deze versie van het liedje:

Witte zwanen, zwarte zwanen.

Wie gaat er mee naar engelenland varen?

Engelenland was gesloten,

de sleutel was gebroken.

Toen kwam er een Timmerman,

die de sleutel maken kon.

Laat doorgaan, laat doorgaan,

wie achter is mag voorgaan!

De Timmerman is Jezus. Hij geeft ruimte, rust en vrede. Ook in tijden van beklemming en onrust. Mijn lappendeken is ook bezaaid met driehoekjes. Witte. Symbool voor vrijheid. Ik ben vrij. Hoe? Ik ben niet wat ik doe. Ik ben niet wat ik heb. Ik ben niet wat mensen over me zeggen. Ik ben Gods geliefde kind. U ook. Sla de vleugels maar uit.

Thera de Vries

Gereformeerde Kerk vrijgemaakt Oegstgeest

Erediensten: Rehobothkerk, Lijtweg 1

Predikant: vacature,

Contactadres: Thera de Vries-Noordhuis,

e-mail: thera_noordhuis@hotmail.com

Scriba: Margaret Jansen

e-mail: scriba@gkvoegstgeest.nl

www.gkvoegstgeest.nl

Hoop is een gevaarlijk ding

We leven in een wanhopige tijd. Er is zoveel wat ons moedeloos kan maken. Wat deed Nehemia, toen hij voor een uitzichtloze situatie stond? Toen het leek of het project Israël ten einde was gelopen? En hoe zien we hoop in het verhaal van Ruth? Ons thema dit jaar zal zijn: Op zoek naar hoop. Dat doen we, zonder de wanhoop te relativiseren of met humor te lijf te gaan. Want ons leven is in Gods hand. God is al lang bezig met ons, met zijn mensen, al heel lang. Hij is liefdevol en trouw. Als je verandering wilt, heb je hoop nodig. Als je die (weer)

vindt, wordt het gevaarlijk. Dan gebeurt er altijd iets nieuws. Dan groeit er zomaar een plantje tussen het asfalt. Wat gaat God doen? We mogen erop vertrouwen dat Hij het zal laten zien. Op weg met Ruth en Nehemia!

Pieter Kleingeld, Alice Siepeling

Perspectief kerkdiensten na de zomer

Vanaf september worden de kerkdiensten van NGK en GKv, tot nu toe met livestream in de Rehobothkerk, vanuit Duinzicht gehouden. We kunnen nu met veel meer mensen samen komen, maar wie wel en wie niet uit te nodigen? Er is een goede kans dat we wekelijks Avondmaal gaan vieren. Kerk is nog meer kerk-samen geworden; we maken samen de livestream, we zingen samen buiten, we oefenen samen om met de regels om te gaan, we maken samen ons gebouw coronaproof...

Om de mogelijkheden voor een zondagse viering uit te breiden gaan we, naar we hopen, vanaf oktober één zondag in de maand diverse vieringen houden in middelgrote groepen. Hiermee geven we vorm aan ons verlangen naar directe betrokkenheid en ontmoeting. In de maanden oktober, november en december kan dit uitgroeien naar meer locaties en wijkgerichte vieringen.

We hebben gebed nodig, om wijsheid, bezonnenheid en creativiteit. En om energie en betrokkenheid voor allen die zich geroepen voelen om hier praktisch vorm aan te geven.

Alice Siepeling, Rebekka van Munster

Uit de gemeente

Eduard en Marian Klapwijk ontvingen op 7 juli Caspar Eduard, een broertje voor Ruben en Filip.

29 juli overleed Piet Hein Admiraal, 81 jaar, geliefde echtgenoot van Leuntje Admiraal.

16 augustus overleed Ineke Kooistra, 51, geliefde echtgenote van Henk-Jan Leppink. Jos Meester en Martine Schaap trouwden op 28 augustus.

30 augustus werd Pim Jacob Gabriël gedoopt, zoon van Marnix en Tamar van Eerde en broertje van Liva.

1 september trouwden Michael Schouten en Dorine van Ommen.

Eke de Gier-van der Jagt

Nederlands Gereformeerde Kerk Oegst geest e.o.

Samenkomsten: Duinzichtcollege, Wijttenbachweg 23.

Predikant: ds. P. (Pieter) Kleingeld, Oude Rijnsburgerweg 54, 2342 BC Oegstgeest, tel.: 737 04 56, e-mail: pieter.kleingeld1968@gmail.com
Pastoraal werker: Alice Siepeling,

e-mail: alicesie@xs4all.nl, tel. 06 10 89 96 22

Voorzitter kerkenraad: Hein Griffioen,

tel. 561 21 86,

Scriba: Erica Blokhuis - Jansen,

e-mail: scriba@ngkoegstgeest.nl

Zie ook: facebook.com/ngkoegstgeest

www.ngkoegstgeest.nl

Kijk op de ziel

Wat is de 'ziel'? In de cultuur is de ziel tegenwoordig populairder dan in de kerk. De ziel kom je overal tegen. Denk maar aan het programma 'Kijken in de ziel' en aan het tijdschrift *Happinez*. In de wereld van de nieuwe spiritualiteit is de ziel een gebruikelijke term. Heel lang was dat in de kerk ook zo. Waarom is dat veranderd? De PKN richt daar nu de schijnwerper op.

Vorig najaar hield Martine Oldhoff een lezing voor de PKN-synode over de ziel. Haar boekje 'Kijk op de ziel' is een uitgewerkte versie daarvan. Het wordt aan kerken en gemeenteleden aangeboden ter lezing en bespreking. Een gespreksvraag is bijvoorbeeld: hoe zou je 'ziel' omschrijven? Het is duidelijk dat daar dan diverse antwoorden op gegeven kunnen worden. Ziel is een veelomvattend en ook wel moeilijk begrip. Ik vind het daarom moedig van Martine Oldhoff (30) dat ze het aandurfte om onbevangen over de ziel een boekje te schrijven; ook gaat ze op dit onderwerp promoveren.

sluiten voor Hem. Zij gelooft dat de ziel de dood kan overleven dankzij God.

Zij is kritisch op het modieuze idee van de ziel als goddelijke vonk in jezelf, zoals je dat idee wel tegenkomt in de nieuwe spiritualiteit. Wel gelooft ze dat de Heilige Geest in de mens kan wonen. Ze kiest dus vóór een bijbelse en tegen een gnostische opvatting. Hiermee wordt het gesprek met de nieuwe spiritualiteit wel bemoeilijkt, terwijl deze beweging juist ook een bondgenoot kan zijn door positieve aandacht voor de ziel.

In hoofdstuk 2 gaat Oldhoff uitgebreid in op wat de Bijbel over de ziel zegt. In de Psalmen komt het woord ziel vaak voor. Denk maar aan Psalm 42, waar staat: 'Wat ben je bedroefd, mijn ziel, en onrustig in mij.' En Jezus gebruikt het woord. Bijvoorbeeld als Hij zegt dat je schade kunt lijden aan je ziel. Toch kun je het woord ziel ook anders, eigentijdser vertalen. Zo komt in de *Bijbel in gewone taal* het woord nauwelijks meer in voor.

Oldhoff omschrijft de ziel als datgene waarnaar ik verwijs wanneer ik 'ik' zeg. Ook stelt ze dat de ziel niet los gedacht kan worden van God. De ziel kan zich openstellen voor God, maar zich ook af-

Aan de andere kant is er de hersenwetenschap die de mens reduceert tot slechts materie, met de uitspraak: wij zijn ons brein. Voor de ziel is geen plaats. In onze maatschappij is vooral aandacht voor het lichaam. Oldhoff zoekt in het hoofdstuk Ziel en lichaam naar een legitieme plek voor de ziel.

'Ik ben blij met dit Kijk op de ziel-boek. Hopelijk verdiept het ook jouw kijk en zorg voor de ziel', schrijft scriba ds. René de Reuver in een mooi voorwoord. Ik sluit mij aan bij deze aanbeveling!

Tjeerd Heslinga

N.a.v. *Kijk op de ziel*, Martine Oldhoff, Utrecht, 2020

REGENBOOGKERK (RBK)

Protestantse Gemeente te Oegstgeest

De diensten van de PGO zijn op afstand te volgen via kerkdienstgemist.nl. Indien u aanwezig wilt zijn, kunt u zich (tot vrijdag 15.00 uur) aanmelden via pgoegstgeest.nl of telefonisch bij het Kerkelijk Bureau, tel. 071-517 5498. Uiterlijk zaterdag krijgt u dan bericht of u inderdaad bij de dienst aanwezig kunt zijn.

zo 13 sep 10.00 ds. R.C. Veldman
zo 20 sep 10.00 ds. I.E. van der Heul
19.00 Taizéviering
zo 27 sep 10.00 ds. I.E. van der Heul
zo 4 okt 10.00 **startzondag**,
ds. I.E. van der Heul en
ds. R.C. Veldman

Autodienst

Vanwege het coronavirus worden alle diensten uitgezonden en zijn er geen autodiensten.

DUINZIGTCOLLEGE of Rehobothkerk

Nederlands Gereformeerde Kerk en Gereformeerde Kerk vrijgemaakt

Voor actuele informatie:

www.ngkoegstgeest.nl

Er is een beperkt aantal mensen welkom, vooraf aanmelden. Eigen gemeenteleden via de gemeenteapp, gasten via scriba@ngkoegstgeest.nl

Ook kan meegekeken worden via www.ngkoegstgeest.nl

zo 13 sep 10.00 ds. I. Maaswinkel,
Maassluis
zo 20 sep 10.00 ds. P. Kleingeld
zo 27 sep 10.00 ds. P. Kleingeld
zo 4 okt 10.00 ds. P. Kleingeld

R.K. PAROCHIE H. AUGUSTINUS PAROCHIEKERN H. WILLIBRORD

Het streamteam blijft livestream uit de parochiekernen verzorgen. Let op: de vieringen in de parochiekernen variëren in aanvangstijd: 9.30 uur (Katwijk en Willibrordus Wasse-naar) en 11.00 uur (Oegstgeest en Voorschoten). Zie www.augustinus-parochie.nl voor de actuele livestream.

Voor een biechtgesprek kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 5938, of met kapelaan Boris: 06 4351 4595.

Pastoor Franken is op vakantie van 7-25 september.

24e zondag door het jaar

za 12 sep 19.00 Viering in **Katwijk**
zo 13 sep 11.00 Eucharistie, mgr. A. van Luyn
sdb/ Diaken P. Winnubst

25e zondag door het jaar

za 19 sep 19.00 Eucharistie,
kapelaan B. Plavčić
zo 20 sep 11.00 Eucharistie,
kapelaan B. Plavčić,
diaken P. Winnubst

26e zondag door het jaar

za 26 sep 19.00 Viering in **Katwijk**
zo 27 sep 11.00 Eucharistie, pastoor
R. Franken
middag Eerste Heilige Communie

27e zondag door het jaar

za 3 okt 19.00 Eucharistie,
pastoor R. Franken
zo 4 okt 11.00 Eucharistie,
kapelaan B. Plavčić

VAN WIJCKERSLOOTH EN RUSTENBORCH

Voorlopig zijn er in Van Wijckerslooth nog geen vieringen. Mede omdat vrijwilligers en voorgangers/organisten nog niet naar binnen mogen.

Inzameladressen voor de Voedselbanken

Voedselbank Leiden

Bankrek. NL82 INGB 0001 1521 65

■ Protestantse Gemeente Oegstgeest:
In verband met de coronamaatregelen is er geen inzameling mogelijk.

■ Nederlands Gereformeerde Kerk,
Teylingencollege, locatie Duinzigt,
Wijtenbachweg 23

1e zondag van de maand,
11.00 – 11.45 uur

Bezinningscentrum KRUIPUNT

Rivierduinen, locatie Oegstgeest

Geen vieringen, omdat geen voldoende afstand kan worden gehouden

ALRIJNE ZIEKENHUIS LEIDEN

(voorheen Diaconessenhuis)

Tot het eind van het jaar zijn er geen vieringen.

LEIDS UNIVERSITAIR MEDISCH CENTRUM

In het LUMC worden momenteel geen zondagse vieringen meer gehouden vanwege corona, in ieder geval tot en met 30 augustus. Het is nog niet bekend wanneer er weer opgestart gaat worden.

PAULUSKERK, VOLLE EVANGELISCHE GEMEENTE

Geen opgave

REGENBOOGKERK, ADVENTISTEN

Geen opgave

DORPSCENTRUM, St. Evangelische Gemeenschap

zo 13 sep 10.00 H.R.J. Koehorst, Mijdrecht
zo 23 sep 10.00 J. van Staveren, Boskoop
zo 30 sep 10.00 J. Nugter, Katwijk a/Zee
zo 4 okt 10.00 Timo Hagendijk, Ede

Varia-agenda

Ondersteuning in de laatste levensfase door vrijwilligers. Loek Wheeler van de Stichting Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Leiden en omgeving (VPTZ-Leiden) vertelt over haar werk als vrijwilliger bij mensen thuis, die in de laatste fase van hun leven zijn:

“Als de voordeur open gaat, bekruipt me soms een gevoel van intense dankbaarheid. Ik ben binnengelaten in dit huis om ‘er te zijn’, op een moment van immense kwetsbaarheid in iemands leven. Er gaat hier iemand in huis overlijden en ik als vrijwilliger mag hier zijn...

Ik kan een moment van rust bieden aan de mantelzorger die vaak erg moe is. Ik probeer te geven wat op dat moment nodig is: dat betekent soms een gesprek voeren met de gene die gaat overlijden, naast een bed zitten, soms grappen maken en samen lachen, ook wel eens zingen. En ik heb tijd. Ik hoef nergens naar toe. Verlichting bieden in een vaak zware periode daar gaat het om. Voor je dit werk mag doen, krijg je een intensieve training en ook als je dit werk al een poosje doet, blijf je trainingen volgen. Maandelijks komen wij als vrijwilligers samen om te leren van elkaar. Dat is belangrijk. De mensen kennen ons nog niet zo goed. Dat is jammer. Meestal zeggen ze: “hadden we nou maar eerder geweten dat jullie er zijn”. We worden vaak heel snel ingezet na de intake van onze coördinator. We verlenen zorg tussen 7 en 23 uur. Ook verlenen wij zorg in de verpleeg- en verzorgingshuizen. Meer info: www.vptzleidenenomgeving.nl of 06 - 51 00 20 71

Loek Wheeler

Taizévieringen in de Groene Kerk, online

Dit najaar zullen er drie Taizévieringen worden georganiseerd (coronaproof!) door een oecumenisch (protestants) samengestelde groep in de Groene of Willibrordkerk. Belangrijk verschil met de doorsnee protestantse eredienst is dat er geen preek gehouden wordt. Taizégebedsvieringen hebben een meditatief karakter, met eenvoudige liederen, een psalmlezing, een lezing uit het Nieuwe Testament, enkele voorbeden en een centrale plek voor stilte als vorm van gebed. Ze worden gevierd in een eenvoudig ingerichte kerkruimte met kaarsen en iconen die het gebed ondersteunen. Het draait om het gemeenschappelijk gebed:

‘Niets voert naar een inniger gemeenschap met God, niets stimuleert zo het persoonlijke innerlijke leven, als een meditatief gemeenschappelijk gebed, dat voor alle leeftijden toegankelijk is, met

onophoudelijke gezangen die in de stilte van het hart doorklinken en zich voortzetten, ook wanneer je weer alleen bent.’

Dat is de ervaring van de broeders van Taizé en van de vele duizenden bezoekers die deelnemen aan

hun gebedsvieringen. Van harte welkom om deel te nemen aan deze meditatieve vieringen!

NB: Vanwege Covid-19 is er helaas maar plek voor 30 mensen. De zang zal vanuit het koor van de kerk door een kleine zanggroep verzorgd worden, uiteraard coronaproof. Graag van tevoren aanmelden via www.pgoegstgeest.nl. De vieringen zullen online te volgen zijn via kerkdienstgemist.nl.

Inloop 18.40 - 18.50 uur, **aanvang 19 uur op zondag 20 september, zondag 18 oktober en zondag 15 november** namens de Taizéwerkgroep,

ds. Rian Veldman

Bevrijdingstheologie voor witte mensen

We willen ruim zijn van opvattingen. Niet kleingeestig of bekrompen, maar ruim denken. Racisme is nu precies zo’n structuur die ruimte ontnemt. Psychiater Glenn Helberg zei daarover: “degene die ontmenselijkt, ontmenselijkt zichzelf. Niet alleen zwarte en bruine mensen hebben bevrijding van racisme nodig, witte mensen ook. Bevrijding van racisme is bevrijding van die dubbele ontmenselijking. We worden er meer mens van. Witte mensen hebben het nodig over racisme te leren door te luisteren, te lezen, zodat we begrijpen wat bruine en zwarte mensen aan den lijve meemaken.” Racisme is ook een christelijk probleem: kerk en theologie – ze droegen eraan bij, ook hier in Nederland. Bevrijdingstheologie voor witte Nederlanders is nodig om ons bewust te maken van de blinde vlekken en koloniale resten in onze theologie.

Janneke Stegeman was van juni 2016

tot september 2017 Theoloog des Vaderlands. In september 2017 verscheen ‘Alles Moet Anders. Bevrijdingstheologie voor Witte Nederlanders.’

Locatie: Dorpscentrum
Datum/tijd: donderdagavond 8 okt., 20 uur

Spreker: dr. Janneke Stegeman, publiek theoloog en bijbelwetenschapper
www.jannekestegeman.com
Contactpersoon: ds. Rian Veldman

'Evangelië op Java en Bali', expositie van batiks in de Regenboogkerk

Het afscheid van ds. Aart Verburg, die een bijzondere band met Indonesië heeft, is de aanleiding geweest om een tentoonstelling te organiseren met batiks en schilderijen van ds. Kristian Aris Widodo en van I Nyoman Darsane. In de periode 5 september-18 oktober is er in de Regenboogkerk een kleine collectie kunstwerken te zien, die ons het evangelie toont in een Javaans en Balinees gewaad. De bijbel wordt gelezen vanuit de eigen culturele achtergrond, zoals dat ook bij ons in het westen gebeurt.

I Nyoman Darsane

geeft de bijbelse personages Balinese vormen. Met zijn kennis van het hindoeïsme en zijn beheersing van het wajangspel vertelt hij het verhaal van Christus op een Balinese wijze aan zijn medebewoners op dit eiland. Christus als bemiddelaar van de schepping, dansend voor de Vader.

Ds. Widodo werkt op Java voor een kleine, geïsoleerde christelijke gemeenschap. Door gezamenlijke ondernemingen te starten, variërend van kippen en geiten tot gamelanmuziek en batiks probeert hij de welvaart te vergroten en een samenleving te creëren waar men goed kan samenleven met onderlinge verschillen.

Widodo ontwerpt batiks met een christelijke betekenis, die vervolgens gemaakt, geprijsd en verkocht worden door dorpsgenoten van allerlei religies.

De expositie is helaas niet te bezichtigen op zondag na afloop van de kerkdienst. Wel kunt u alle werken in het

De Barmhartige Samaritaan, ds. Kristian Aris Widodo

De Kosmische Jezus, Schepping van zon en maan, I Nyoman Darsane

boekje inkijken op de website van de PGO in de rubriek Kunst in de kerk. Het bestand is ook te ontvangen via we-transfer als u uw emailadres doorgeeft via kerkelijkbureau@pgoegstgeest.nl.

De expositie is een project van Kerk in Actie, waarmee het oecumenische vredeswerk van ds. Widodo op Midden-Java wordt ondersteund. Giften naar NL 89 ABNA 0457 457 457 t.n.v. Kerk in Actie, Utrecht, o.v.v. project UKDW / ds. Aris Widodo 100001/129

Wij zijn op zoek naar nieuwe bezorgers!

Straten waar nieuwe bezorgers nodig zijn:

- Bezorgwijk 406: Duivenvoordenstraat en Spaargarenstraat.
 - Bezorgwijk 619: Evertsenstraat.
 - Bezorgwijk 409: Juffermansstraat nrs. 1-11 en 2-22, Sportmanstraat, Pr. Hendriklaan en Koninginnelaan.
 - Bezorgwijk 313/316: Rhijngeesterstraatweg, Willibrordlaan en Van Cuycklaan.
 - Bezorgwijk Nieuw Rhijngeest: Erfprins (nieuw)
- Hans de Wilde, Bezorgdienst OKe,**
BezorgdienstOke@gmail.com

Dialogotafels rond thema: Vriendschap

In navolging van vorig jaar, is er ook dit jaar de week Oegstgeest Ontmoet van 4 tot en met 10 oktober. Een week met activiteiten georganiseerd door de leden van het netwerk *Samen tegen eenzaamheid Oegstgeest*. Vanzelfsprekend zijn de kerken daarbij ook aanwezig.

Op dinsdagochtend 6 oktober zijn er dialogotafels o.l.v. Iris van der Heul, Gerrie Kooijman en Peter Winnubst. Het thema van het gesprek is *Vriendschap*. Wat maakt jou tot een goede vriend? Wat brengt vriendschap jou?

Aanmelding/informatie over locatie:
irisvanderheul@gmail.com

Het hele programma van de week is te vinden op www.oegstgeest.nl/oegstgeestontmoet

Tot slot...

O Liefde, levensbron,
hoogverheven diep in ons.

Dat wij u zien en eren.

Vervul de aarde
en richt alles met uw kracht.
Geef ons uw leven, elke dag.

Maak ons mild voor elkaar,
en voor ons eigen falen.

Laat ons niet dwalen,
neem ons mee
op wegen van het ware leven.

Geef ons geluk,
geef vreugde ondanks pijn,
alle dagen ons gegeven.

O wonder,

O heerlijkheid,

O ziel van eeuwigheid.

Jef De Schepper, in De Roerom